

Idees

Zapatero endreça el govern per acabar la legislatura

Enric Rimbau

Excepte el ministeri d'Administracions Públiques, es pot dir que la resta de carteres que ha mogut el president espanyol, José Luís Rodríguez Zapatero, són de les que tenen poc pes polític, perquè representen un àmbit en el qual les comunitats autònomes tenen competències. Als ministeris de Cultura, Habitatge, Administracions Públiques i Sanitat és on hi ha hagut els canvis de l'executiu, vuit mesos abans de les eleccions legislatives. De manera que és un remodelatge quirúrgic que el president espanyol ha fet, l'endemà del debat parlamentari de política general, per encarar la recta final de la legislatura. Rodríguez Zapatero té necessitat de demostrar que, enllà del fracàs del procés de pau basc, hi ha una agenda política que el govern espanyol ha de brandar per trencar la dialèctica que el PP ha imposat al debat polític espanyol, centrada en el terrorisme. Per tant, un primer missatge evident que envia el president espanyol: si fa aquests canvis de govern és que no pensa en absolut avançar les eleccions, com l'oposició i alguns mitjans havien especulat, i la legislatura, per a ell, no s'ha esgotat.

Però hi ha uns altres missatges, més sectorials, que configuren un ventall de serrells que el president espanyol ha volgut resoldre, en aquest tram final de legislatura. En primer lloc, els relleus als ministeris d'Habitatge i de Cultura responen a la necessitat de reforçar la imatge d'aquestes dues carteres. La ministra de Cultura, Carmen Calvo, no ha aconseguit ni el relleu públic esperat ni cap èxit objectiu de la seva gestió. Per això, el perfil tècnic d'aquesta ministra ha estat substituït per un de més *intel·lectual*, el del crític literari i director de l'Institut Cervantes, César Antonio Molina.

Pel que fa a la cartera d'Habitatge, com en el cas de Cultura, la gestió de la ministra María Trujillo tampoc no passarà a la història pels èxits. Allò que més recordarem del seu pas pel Ministeri serà la proposta de fer pisos de

protecció pública de trenta metres quadrats, per afavorir l'emancipació dels joves. Però amb la designació de Carme Chacón com a nova responsable d'aquesta cartera, hi trobem un altre missatge, a banda de voler millorar la imatge del ministeri. Zapatero fa un gest cap al PSC i integra en el seu executiu un altre ministre provinent de Catalunya. El nomenament de Chacón té dues interpretacions. L'una, que el president espanyol situa una col·laboradora de confiança absoluta a l'executiu. La vice-presidenta de la mesa del Congrés de Diputats, número dos de José Montilla a les eleccions espanyoles de 2004, formava part de la *Nueva Vía*, impulsada per Rodríguez Zapatero. També hi havia Jesús Caldera, Juan Fernando López Aguilar i Jordi Sevilla. La diputada catalana, doncs, tenia tots els números per a entrar en el primer govern de Zapatero. Però el PSC va preferir situar al govern espanyol el president de la Diputació de Barcelona, primer secretari dels socialistes catalans i ara president de la Generalitat de Catalunya, José Montilla. La lleialtat de Chacón sempre ha tingut correspondència, en aquest cas, de Zapatero. I per això fou designada vice-presidenta del Congrés espanyol.

L'altra conclusió d'aquest nomenament al capdavant d'Habitatge és en clau electoral a Catalunya. El PSOE veu amb preocupació el descontentament d'amplis sectors socials i polítics catalans amb l'executiu de Rodríguez Zapatero. Són conscients que si a les properes eleccions espanyoles els socialistes no poden repetir (o acostar-s'hi) els resultats que van obtenir el març de 2004 a Catalunya podrien tenir problemes per a consolidar la majoria a l'estat. El PSC-PSOE, encapçalat per José Montilla, va obtenir 21 diputats. Llavors, la tensió política que la majoria absoluta del PP de José Maria Aznar havia suscitat a Catalunya facilità la mobilització de l'electorat socialista. Ara, tot i els èxits electorals, el PSC ha tingut un desgast a les darreres eleccions al Parlament de Catalunya i municipals, com no pot ser altrament en un partit que governa pràcticament a tot arreu. Per tant, el nomenament de Carme Chacón servirà al PSC per a reforçar la seva cap de llista a les properes eleccions espanyoles, i per tenir un segon ministre. A més a més, serà un veritable pont entre el partit a Catalunya i el govern espanyol. La nova ministra té un pes polític que no té res a veure amb el de l'ex-alcalde de Barcelona, l'actual ministre d'Indústria, Joan Clos, la gestió del qual ha estat qüestionada i no fa gaire desautoritzada per Zapatero i tot, quan ha negat l'augment de tarifes elèctriques anunciat pel ministre.

La substitució d'Elena Salgado per Bernat Sòria al capdavant del ministeri de Sanitat indica un canvi de mentalitat que, val a dir-ho, és nou en l'executiu espanyol. Aquest científic valencià, de prestigi internacional reconegut en l'àmbit de la recerca mèdica, a banda de representar un fitxatge estel·lar, és una aposta de l'executiu espanyol per mostrar interès a potenciar un sector estratègic, la recerca

“És el quart remodelatge de l'executiu que emprèn José Luis Rodríguez Zapatero. El primer, per fer reajustos interns, especialment per desfer-se de José Bono, un llast per a posar en marxa els processos estatutaris. Els dos següents, per substituir candidats autonòmics. Ara, per deixar clar que esgotarà la legislatura, i per això li calia pentinar uns serrells pendents.”

Carme Chacón

Bernat Sòria

biomèdica. Però el canvi de perfil del responsable de la cartera de Sanitat, del tècnic de Salgado al d'un expert en recerca com Sòria, representa que, si més no, el president del govern espanyol entén que ja fa temps que les competències ministerials tradicionals de sanitat, les d'assistència mèdica i gestió hospitalària, han estat traspassades a les comunitats autònomes. Per tant, és lògic de fomentar un àmbit en el qual l'estat encara té un paper clau, com aquest de la recerca biomèdica.

El nomenament de Bernat Sòria, en darrer terme, també ha obligat Zapatero a fer equilibris interns. L'entrada del científic valencià a l'executiu espanyol ha desplaçat Elena Salgado, que ha passat a ocupar la cartera d'Administracions Públiques, de manera que ha precipitat la sortida de Jordi Sevilla. Aquest darrer ha estat també home de confiança del president espanyol. I val a dir que la gestió de Salgado a Sanitat tampoc no ha donat arguments per a situar-la al capdavant d'Administracions Públiques. A favor seu, Salgado té una bona relació amb Alfredo Pérez Rubalcaba, actual ministre de l'Interior i un dels principals actors en les negociacions de l'executiu en els àmbits de la política basca i catalana. De manera que, amb Salgado a Administracions Públiques, creix la influència de Rubalcaba en la negociació, per exemple, del desplegament de l'Estatut de Catalunya. En canvi d'això, Zapatero deixa fora del govern Jordi Sevilla. De fet, hi ha qui apunta un cert distanciament entre tots dos que explicaria aquesta sortida del govern. Alguns episodis del ministre mostren un tarannà procliu a parlar amb desimboltura, poc propi d'algú que ha de negociar un desplegament estatutari. Va ser Jordi Sevilla, per exemple, qui, sense recordar la presència de micròfons, en una presentació d'un projecte de llei alternatiu als pressupostos del govern d'Aznar, quan el PSOE era a l'oposició, va dir a Zapatero: "Lo que tu ne-

cesitas saber para esto son dos tardes", en referència als coneixements en economia del qui havia de ser president del govern espanyol. També va ser ell que, davant d'una càmera de televisió en funcionament, va dir que "Catalunya no esta preparada para tener un presidente charnego", en referència a la possibilitat que José Montilla substituís Pasqual Maragall.

Malgrat aquest tarannà, el líder del PSOE podria reservar per a Sevilla l'encàrrec de redreçar la situació complicada en la qual ha quedat el PSPV, després de l'aclaparadora victòria de del PP de Francesc Camps a les darreres eleccions del País Valencià. De fet, un altre nom de l'executiu de Zapatero ja havia sonat per reforçar els socialistes valencians: Maria Teresa Fernández de la Vega. A la vice-presidenta del govern espanyol li van proposar d'anar de cap de llista per València a les properes eleccions al Congrés de Diputats. De la Vega sembla que va declinar la proposta per l'alt risc de rebre un correctiu del PP en persona. De manera que, tot i que també han sonat més noms, Jordi Sevilla podria assumir aquest repte, ara des de fora del govern de l'estat, i el de liderar el PSPV, per comptes de Joan Ignasi Pla. Però Sevilla tampoc no ho té fàcil. Actualment, no té complicitats internes al PSPV per a poder assumir-ne, ara com ara, el lideratge. I la tradició caïnita del PSPV és un pou d'incerteses.

És el quart remodelatge de l'executiu que emprèn José Luis Rodríguez Zapatero. El primer va ser per a fer reajustos interns, i especialment desfer-se del qui havia estat el seu principal adversari al PSOE, l'ex-ministre de Defensa, José Bono, representant de l'ala més nacionalista espanyola del socialisme i un llast per a engegar els processos estatutaris. Les dues crisis següents van ser per a substituir candidats autonòmics. Ara, per a deixar clar que esgotarà la legislatura i per això li calia pentinar uns serrells pendents.